

"STRAUPI" IZGLĀBJ

UZZIŅA

- PKS "Straupe" dibināta 1993. gadā, pārņemot Straupes pienotavu (celta 1913. gadā) un izveidojot savu piena pārstrādes uzņēmumu, loģistiku, tirdzniecības vietu.
- Kooperatīvam piederošajā "Straupes pienā" strādā ap 90 darbinieku.
- Kooperatīvā ir 33 biedri, tostarp divas saimniecības, no kurām iepērk bioloģiski ražotu pienu.
- "Straupes piens" mēnesī pārstrādā ap 800 t piena, ražo dažādu veidu sviestu, krējumu, biezpienu, jogurtu, biezpiena krēmus, "Jāņu" sieru, pienu, tīrkultūru.
- Jau 1997. gadā iegūts pirmais "Sējēja" laureāta tituls kooperācijā, vēlāk vēl divi.
- Kopskaitā 16 produktiem piešķirts kvalitātes atbilstības sertifikāts "Zaļā karotīte".
- Produkciju tirgo vairākos lielveikalu tīklos, kā arī uzņēmuma tirdzniecības vietās Rīgā, Valmierā, Cēsīs, Straupē, Ādažos, Jūrmalā.
- Piegādā piena produktus 270 skolām, bērnudārziem, slimnīcām, sociālajām iestādēm, kas atrodas 9 ēdināšanas uzņēmumu un 4 pašvaldību apkalpošanā un ar kuriem noslēgti piegādes līgumi.
- Veic kopīgus iepirkumus, lai kooperatīva biedriem par draudzīgām cenām nodrošinātu dažādus saimniecībā nepieciešamus izejmateriālus, dodot iespēju par precēm norēķināties ilgākā laika periodā.

ILZE GALKINA, ROLANDS FELDMANIS, Ivetas Tomsones foto

Ilggadējo piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības (PKS) "Straupe" vadītāju IMANTU BALODI var saukt par ražošanas un kooperācijas pamatlicēju. Viņa spēja izvadīt kooperatīvu un tā ražotni cauri dažādiem laikiem, tirgus kāpumiem un kritumiem, ir unikāla. Notikumi ap "Straupes piena" līdz galam nepierādīto padarīšanu par galveno grēkāzi *E.coli* izplatībā bērnu ēdināšanas iestādē, pierādīja, ka "Straupei" ir ne tikai izcils vadītājs, bet arī liels tautas atbalsts. Par to, kā klājas kooperatīvam šobrīd, stāsta Imants Balodis un kooperatīva valdes priekšsēdētāja vietnieks JĀNIS ŠULCS.

Uz jautājumu, kā jūtas, Imants Balodis smeļoties atsaka: "Ļoti labi." Dažādi laiki piedzīvoti, bet tik traki, kā aprīlī, kad atbildīgie dienesti uzstājās ar paziņojumu par *E.coli* baktērijas atrašanu vairākiem "Straupes piena" darbiniekiem, nav bijis. Vēl turpinās darbs pie baktēriju sekvenčēšanas, kas varētu palīdzēt ģēnu limenī atrast tās rašanās avotu. Imants stāsta, ka "Straupes piens" ir pārbaudīts tiks smalki kā neviens cits uzņēmums Latvijā, un droši var teikt – produkti ir tīri. Tā tas bijis vienmēr un būs arī turpmāk. Kā ar darbiniekiem, kuriem *E.coli* tomēr bija?

Imants Balodis: – Pārbaudītajiem darbiniekiem neuzrādījās, ka kāds būtu slims ar *E.coli* infekciju. Uzsveru, nebija neviena saslimušā. Šī baktērija, ko sauc arī par zarnu nūjiņu, atrodas cilvēka organismā, tā tur dzīvo kā jebkura cita. Un ir taču zināms, ka *E.coli* sastopama ūdenī, ja tajā iekļuvušas fekālijas, uz nemazgātiem augļiem un dārzeņiem, uz termiski neapstrādātas liellopu gaļas. Faktiski piena produkti, kas ražoti no pasterizēta piena, ir visdrošākie no produktiem, ko piegādā bērniem. Pasterizācijas procesā (ap +95 °C) *E.coli* baktērijai nav cerību izdzīvot. Vai pārbaužu veicējiem nebija tik daudz sapratnes, lai veltī netērētu laiku un resursus, baktēriju meklējot pienotavas produktos? Tas arī apstiprinājās – neko neatrada.

Jānis Šulcs: – Pētīju ASV medicīnas pieredzi šīs baktērijas sakarā. Viņi uzsver, ka vairumā gadījumu *E.coli* sastopams termiski nepietiekami apstrādātā liellopu gaļā, vistas gaļā un arī ūdenī. To apliecina tikko Igaunijā notikušais – Tartu tuvumā vairākos apgabalos dzeramajā ūdenī kon-

statētas *E.coli* un tām līdzīgas baktērijas, kas liecina par iespējamu fekālu piesārņojumu. Līdz šim Veselības pārvalde sazinājusies ar 151 pacientu, no kuriem 77 reģistrēti kopš 1. maija, kad sācies otrais saslimstības vilnis.

I. Balodis: – Es spriežu, ka pie vainas varētu būt gaļas produkti, ko arī lielākā vairumā un daudzveidībā izmanto bērnu ēdināšanai. Tādēļ ir neizpratne, kādēļ par grēkāzi nosauca mūsu uzņēmumu. Kādas tikai analīzes pa šo laiku nav ņemtas! Vienlaicīgi pārbaudīja visus strādājošos, visus produktus – gan ar rokām fasētos, gan uz automatiskajām līnijām. Arī līdz šai dienai (saruna notiek 9. maijā) joprojām nav pierādīts, ka "Straupe" ir vainojama bērnu saslimstībā ar *E.coli*. Jāpiebilst gan, ka tam rakstisku apliecinājumu no kontrolējošo un uzraugošo dienestu puses vēl neesam saņēmuši, jo vēl notiekot genoma sekvenčēšana. Tikai, kad paši interesējamies kas un kā, mums atbild – viss esot tīrs.

– Vai var pieņemt, ka ēdnīcās, kur darbojas ar jūsu uzņēmuma produkciju, varēja būt kāds ar *E.coli* slims strādnieks?

– Iespējams. Piemēram, Dienvidkurzemē, Liepājā, kur ir saslimušie bērni, mūsu produkciju vispār nepiegādā. Tur ir līgumi ar citiem piena pārstrādātājiem. Tad jautājums – kāpēc arī šajā gadījumā vaino "Straupi", kā to drīkst darīt!

– Zaudējumi ir lieli, morālais kaitējums milzīgs. Vai esat gatavi vērsties tiesā?

J. Šulcs: – Pazīstami juristi jau ir teikuši, ka šis gadījums jāiztiesā. Lai saņemam analīžu rezultātus un sākam. Šobrīd svarīgākais ir uzzināt patiesību un skaidras